

НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ НАДАННЯ АДМІНІСТРАТИВНИХ ПОСЛУГ В УКРАЇНІ

Анотація. Проаналізовано нормативно-правове регулювання надання адміністративних послуг в Україні.

Аннотация. Проанализировано нормативно-правовое регулирование оказания административных услуг в Украине.

Annotation. This article examines the normative and legal regulation of administrative services in Ukraine.

Ключові слова: адміністративні послуги, надання адміністративних послуг, єдині дозвоільні центри, правове регулювання.

Законодавче регулювання надання адміністративних послуг в Україні – це важливий крок на шляху євроінтеграції, розвитку адміністративної реформи, державної антикорупційної політики та інвестиційної привабливості країни.

Аналіз останніх публікацій показав, що проблеми надання адміністративних послуг аналізуються у працях цілого ряду відомих українських вчених і практиків: В. Авер'янова, К. Афанасьєва, І. Коліушка, Н. Нижник, В. Тимошука та ін. [1 – 3].

Проте серед не вирішених повністю частин загальної проблеми залишається відсутність законодавчого визначення та організації надання адміністративних послуг.

Метою дослідження є розкриття напрямів подальшого законодавчого регулювання надання адміністративних послуг органами публічної влади.

Питання покращення надання населенню послуг займають дедалі важливіше місце в діяльності органів місцевого самоврядування та виконавчої влади. Увага до цієї проблеми активізувалась останнім часом.

Перша помітна зацікавленість держави сферою адміністративних послуг виявилася у лютому 2006 року у схваленій Кабінетом Міністрів України Концепції розвитку системи надання адміністративних послуг органами виконавчої влади [4].

У Концепції Урядом було зафіксовано теоретичні аспекти адміністративних послуг (їх поняття та ознаки, принципи надання адміністративних послуг тощо) і визначено основні завдання:

законодавчої спрямованості (визначення повноважень з надання адміністративних послуг виключно на рівні закону; неоподібнення адміністративної послуги; спрощення порядку надання адміністративних послуг);

практичної спрямованості (встановлення зручних графіків прийому громадян; належного доступу до інформації; заборони перекладання обов'язків адміністративних органів на споживачів; заборони вимагання додаткових документів; заборони ставлення до споживачів як до прохачів тощо).

Лише у червні 2007 року Кабінетом Міністрів України було затверджено План заходів щодо реалізації Концепції розвитку системи надання адміністративних послуг органами виконавчої влади [5]. Цим документом передбачалося: переглянути переліки платних послуг і розмежувати їх на адміністративні та господарські; розробити стандарти надання адміністративних послуг; законодавчо врегулювати передачу повноважень центральних органів виконавчої влади на місцевий рівень та ін.

У 2009 році практично щомісяця приймалося по декілька урядових рішень з проблематики адміністративних послуг. Кабінет Міністрів України активно опрацьовує тематику платних державних послуг (в тому числі адміністративних). З даного питання видаються акти Кабінету Міністрів України, починаючи від Розпорядження "Про заходи щодо упорядкування надання державних платних послуг" від 25.02.2009 року № 251. Ключове питання, що озвучувалося Урядом, – куди йдуть гроші за надання цих послуг? [3, с. 26]. Це питання вимагає повноцінного вирішення на рівні закону про адміністративний збір.

2010 – 2011 роки Уряд продовжує вживати заходи щодо ліквідації суб'єктів господарювання, які надають адміністративні послуги, а також переведення усіх суб'єктів, які надають адміністративні послуги, на казначейське обслуговування. На думку автора, делегування повноважень з надання адміністративних послуг має відбутися на відкритих конкурсних засадах. Адже такий підхід сприяє кращій якості надання послуг, і саме в цьому зацікавлені громадяни.

Певним підсумком ініціатив Кабінету Міністрів України у сфері адміністративних послуг у 2009 році, а також базовим нормативним актом для сфери надання адміністративних послуг можна вважати Постанову "Про заходи щодо упорядкування надання державних, у тому числі адміністративних послуг" [6]. Цією Постановою Кабінет Міністрів України затвердив Тимчасовий порядок надання державних, у тому числі адміністративних послуг.

Оскільки значну частину адміністративних послуг становлять так звані "документи дозвоільного характеру у сфері господарської діяльності", тому необхідно брати до уваги і проблеми їх надання та заходи, спрямовані на їх вирішення. Адже починаючи з 6 вересня 2005 року, з часу прийняття Закону України "Про дозвоільну систему у сфері господарської діяльності", розпочалося централізоване створення єдиних дозвоільних центрів (ЄДЦ), які можуть бути добрим фундаментом для створення центрів надання адміністративних послуг для усіх категорій споживачів [3, с. 41].

З точки зору автора, у сфері спеціально-правового регулювання провадження з надання конкретних

Кроком у цьому напрямі став підготовлений Президентом України проект Закону України від 09.11.2011 року № 9435 "Про адміністративні послуги". Цей Закон спрямований на створення доступних та зручних умов для реалізації прав, свобод і законних інтересів фізичних та юридичних осіб щодо отримання адміністративних послуг.

Таким чином, враховуючи викладене, доцільно розробити та прийняти такі закони, як: "Про адміністративні послуги", "Про центральні органи виконавчої влади", "Про адміністративний збір", "Про місцеві державні адміністрації" (нова редакція), "Про місцеве самоврядування в Україні" (нова редакція) та Адміністративно-процедурний кодекс України.

Література: 1. Афанасьєв К. К. Адміністративні послуги : навчальний посібник / К. К. Афанасьєв. — Луганськ : РВВЛДУВС, 2010. — 175 с. 2. Права громадян у сфері виконавчої влади: адміністративно-правове забезпечення реалізації та захисту / за ред. В. Б. Авер'янова. — К. : Наукова думка, 2007. — 356 с. 3. Центри надання адміністративних послуг: створення та організація діяльності : практичний посібник / [Бригілевич І. І., Ванько С. І., Загайний В. А. та ін. ; за заг. ред. Тимошука В. П. — 2-ге вид., доп. і доопр. — К. : СПД Москаленко О. М., 2011. — 432 с. 4. Про схвалення Концепції розвитку системи надання адміністративних послуг органами виконавчої влади : Розпорядження Кабінету Міністрів України від 15 лютого 2006 р. № 90-р [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=90-2006-%F0>. 5. Про затвердження Плану заходів щодо реалізації Концепції розвитку системи надання адміністративних послуг органами виконавчої влади : Розпорядження Кабінету Міністрів України від 27.06.2007 р. № 494 // Урядовий кур'єр. — 2007. — № 126. 6. Про заходи щодо упорядкування надання державних, у тому числі адміністративних послуг : Постанова Кабінету Міністрів України від 17 липня 2009 року № 737 [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=737-2009-%EF>. 7. Про адміністративні послуги : Проект Закону України від 09.11.2011 р. № 9435 [Електронний ресурс]. — Режим доступу : http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb_n/webproc4_1?pf3511=41734.